

Kristiansand kommune

Kontrollutvalgets årsmelding 2016

Temark

Agder og Telemark
Kontrollutvalgsekretariat IKS

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget avgir med dette en samlet årsmelding for 2016. Denne skal gi et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet og de viktigste saker som er behandlet i året med kommentar. Kontrollutvalget avgir hvert år uttalelse til kommuneregnskapet, adressert til bystyret. Etter forskrift for kontrollutvalg, skal kontrollutvalget årlig rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll. Bestemmelsen må ses i sammenheng med vedtatte planer og presenteres på denne måten for året 2016.

2. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget velges av bystyret og skal på vegne av bystyret føre det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen. Alle kommuner og fylkeskommuner er pliktig til å velge et kontrollutvalg. Bystyret kan foreta nyvalg av kontrollutvalgets medlemmer i valgperioden, men da må hele utvalget velges på nytt. Regler for valg av medlemmer til kontrollutvalget er fastsatt i egen forskrift. Det er strenge begrensninger i hvem som er valgbare til utvalget. Sist kommunevalg førte til at det ble valgt nye medlemmer i kontrollutvalget fra oktober 2015.

Medlemmer og varamedlemmer:

Medlemmer	Varamedlemmer
Makvan Kasheikal (DEM), leder	Tore Olsen (DEM) og Cecilie G. Nygaard (DEM)
Leif Oskar Hopland (AP), Nestleder	Svein Kjetil Stallemo (AP), Birte Simonsen (MDG), Tron Egil Meier Høyrem (RØDT) og Eva R. Nistad Farhat (AP)
Terje Pettersen (H), Medlem	Inger Lise Kristiansen (H), Harald Bjøran (H) og Hilvi Eidjord (H)
Vidar Karlsen (KRF), Medlem	Tommy Tolfen (FRP) og Solveig Nilsen (V)
May Erna Karlsen (SV), Medlem	Svein Kjetil Stallemo (AP), Birte Simonsen (MDG), Tron Egil Meier Høyrem (RØDT) og Eva R. Nistad Farhat (AP)

Som følge av suppleringsvalg etter Randi Bruvik Dahl (SV) ble May Erna Karlsen (SV) valgt til fast medlem av kontrollutvalget av bystyret i møte 11.05.16 sak 60/16.

Kommuneloven krever at minst ett av medlemmene skal velges blant bystyrets medlemmer. Departementet har tolket det slik at dette gjelder ved konstituering.

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALGETS ARBEID

Etter Kommunelovens § 77 er bystyret pålagt å opprette et eget kontrollutvalg som skal forestå det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltning og de folkevalgte organ som bystyret har opprettet. Tilsynet og kontrollen skjer på vegne av bystyret. Kommunelovens § 77 slår fast:

”4. Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

4. Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.”

Kontrollutvalgets oppgaver er i utgangspunktet gitt i kommuneloven § 77, og i forskrift om kontrollutvalg av 15.06.2004, men bystyret kan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av bystyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for mange oppgaver som vi vil komme nærmere inn på senere.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Endret regelverk gjør det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursvirksomhet for alle medlemmer av kontrollutvalget. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift. Slik opplæring og kursvirksomhet kan skje lokalt (høst- og vårkonferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbud. Kontrollutvalget inviteres blant annet årlig til landskonferansen for kontrollutvalg i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og fagkonferansen i regi av Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Disse samlingene er viktige for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og det er en arena der kontrollutvalgs medlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder. Agder og Telemark kontrollutvalgs sekretariat IKS (Temark) arrangerte i 2016 to konferanser (høst- og vårkonferanse) som kontrollutvalgets medlemmer har deltatt på.

Hensikten med deltakelse på kurs- og opplæringsdager har vært for å bidra til å øke og utvikle nye og erfarne kontrollutvalgsmedlemmer sin kompetanse om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk, samt en større rolleforståelse for revisjonens og sekretariatets rolle og oppgaver.

5. SEKRETARIAT

Kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark). Kommunen ble medeier av Temark fra 01.07.14 i forbindelse med etableringen av sekretariatet i Agder. Med oppdrag for 34 kommuner i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark er Temark landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har syv ansatte og fast sekretær for kontrollutvalget er Alexander Etsy Jensen.

Sekretariatet skriver saksframstillinger, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, samt vedtaksoppfølging. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonen, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

6. REVISJON

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Agder Kommunerevisjon IKS. Selskapet leverer revisjonstjenester til fire kommuner. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunen. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er ass. revisjonssjef Monica H. Smith-Tønnessen og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor er revisjonssjef Tor Ole Holbek.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på en god måte har kontrollutvalget lagt vekt på å be bystyret om økonomiske rammer som muliggjør den aktiviteten som det legges opp til i møte- og arbeidsplanen. Kontrollutvalget er i henhold til kommuneloven pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen.

Regnskapstallene for den samlede kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen fremkommer av kommunens samlede årsregnskap. Under følger budsjett- og regnskapstall for 2016.

	Budsjett 2016	Regnskap 2016
Tekst		
Fast godtgjørelse folkevalgte	270 000	254 064
Møtegodtgjørelse	100 000	-
Tapt arbeidsfortjeneste	15 000	6 876
Arbeidsgiveravgift	37 000	36 379
Pensjonsinnskudd KKP	46 000	-
Delsum lønn og sosiale utgifter KU	468 000	297 319
Annonser, kunngjøringer m.m.	8 000	2 000
Beverting, møte mat	40 000	18 967
Opplæring, kurs, fagmøter	50 000	29 855
Transportutgifter	15 000	6 279
Andre utgifter (tidsskrifter, reiser, m.m.)	10 000	62 785
Kjøp av ekstra tjenester	110 000	110 000
Delsum annet for KU	233 000	229 886
SUM DRIFT KONTROLLUTVALGET	596 000	527 205
Honorar sekretariat	430 000	420 500
Arb. KU, Bistand kom, fagkontakt m/sekretariat	255 000	235 000
Selskapskontroll (revisjonen)	825 000	825 000
SUM KJØP EKSTERNE TJENESTER	1 510 000	1 480 500
TOTALT BUDSJETT Kontrollfunksjon	2 106 000	2 007 705
Revisjonen: Regnskaps- og forvaltningsrevisjon	6 012 500	5 889 500
Kommunens utgifter tilsyn og kontroll	8 223 500	7 897 205

Regnskapstallene for 2016 (ikke revidert), viser et mindreforbruk samlet sett i forhold til budsjett på kr. 326 295.

8. KONTROLLUTVALGETS ARBEID – MØTER OG SAKER

Kontrollutvalget har i 2016 avholdt 8 møter og behandlet 57 saker.

Stortinget har vedtatt å oppheve kommuneloven § 77 nr. 8. Det innebærer at kontrollutvalget i likhet med andre folkevalgte organ som hovedregel skal holde åpne møter. Lovendringen trådte i kraft fra 01.07.2013. Kontrollutvalget besluttet i sak 5/2012 at møtene skal holdes for åpne dører.

Sakskart, saksdokumenter og protokoller legges løpende ut på kommunens og sekretariatets hjemmeside (www.temark.no), i tillegg til på First Agenda appen.

Utvalget ønsker å ha oppdatert informasjon om kommunens virksomhet, og samtidig gjøre egen funksjon mer kjent. Administrasjonen har ved flere anledninger blitt invitert til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen.

Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse. Pressen har vært til stede på flere av møtene. Rådmannen representert ved hans direktører har deltatt på flere av utvalgets møter, noe kontrollutvalget oppfatter som en styrke i sitt arbeid.

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold utvalget er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven § 77 og forskrift om kontrollutvalg. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget kan etter anmodning fra bystyret, etter innspill fra innbyggere eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens virksomhet, som kan knyttes til utvalgets tilsynsarbeid. Kontrollutvalget er også opptatt av hvordan kommunen følger opp rapporter fra andre tilsyn.

I det følgende har vi trukket frem noen av sakene som har vært behandlet i løpet av året 2016. Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroller er trukket ut som egne kapitler henholdsvis kapittel 9, 10 og 11.

Saker som behandles i hvert møte:

- Godkjenning av møteinnkalling
- Godkjenning av protokoll fra sist møte
- Orientering fra revisjonen i møte
- Eventuelt i møte

Saker kontrollutvalget har behandlet:

- Spørsmål til kontrollutvalget vedr. Torvparkering AS (sak 1/16)
- Revisors egenvurdering av uavhengighet - Kristiansand kommune (sak 2/16)
- Årsmelding 2015 for kontrollutvalget i Kristiansand kommune (sak 3/16)
- Personalsak i kommunikasjonsenheten - foreløpig innberetning (sak 4/16)
- Mislighetssak i helse og sosialsektoren – endelig innberetning (sak 5/16)
- Mislighetssak i helse og sosialsektoren – endelig innberetning (sak 6/16)
- Orientering vedr. kommunens rutiner for økonomiske misligheter og andre straffbare forhold begått av ansatte (sak 9/16)

- Oppfølging av selskapskontroll i Nye Kristiansand Bompengeselskap AS (sak 10/16)
- Oppfølging av rapport Byggeprosjekt rådhuskvartalet (sak 11/16)
- Årsrapport og årsregnskap 2015 fra Kemneren i Kristiansandsregionen (sak 12/16)
- Oversendelsesforslag fra bystyret - Gjennomgang av mulige avvik ved utskriving av pasienter fra Spesialisthelsetjenesten (sak 13/16)
- Status vedr. Krav om tilbakeføring av kompensasjon for Kilden Teater- og konserthus for Sørlandet IKS (sak 14/16)
- Rapport fra tilsyn med samhandling om utskriving av pasienter fra spesialisthelsetjenesten til kommunen - Fylkesmannen i Vest-Agder (sak 17/16)
- Kommunens rutiner og praksis for bruk av tvang i institusjoner (sak 18/16)
- Årsregnskap 2015 for Kristiansand Parkeringsselskap KF (sak 19/16)
- Årsregnskap 2015 for Kristiansand Havn KF (sak 20/16)
- Årsregnskap 2015 for Kristiansand Boligselskap KF (sak 21/16)
- Årsregnskap og årsrapport 2015 Kristiansand kommune - Kontrollutvalgets uttalelse (sak 22/16)
- Samspillet mellom bystyret og kontrollutvalget (sak 23/16)
- Personalsak - Endelig innberetning (sak 24/16)
- Mislighetssak i teknisk sektor – endelig innberetning (sak 27/16)
- Kristiansandsregionen IKT - Revisjonens rapport (sak 28/16)
- Plan for selskapskontroll 2015-2019 (sak 29/16)
- Orientering - Felles statlig tilsynskalender for 2016 (sak 30/16)
- Orientering ved dagligleder i Kanalbyen AS (sak 33/16)
- 34/16 Svar fra Skattedirektoratet på klage over tilbakeføring av merverdiavgiftskompensasjon for Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS (sak 34/16)
- Kontrollutvalgets ansvar i forbindelse med misligheter (sak 35/16)
- Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 (sak 36/16)
- Kristiansand kommunes medlemskap i Transparency International (sak 39/16)
- Budsjett for kontroll og tilsyn 2017 - Kristiansand kommune (sak 40/16)
- Mislighetssak i helse- og sosialsektoren – endelig innberetning (sak 41/16)
- Agder Kommunerevisjon IKS - Engasjementsbrev Kristiansand kommune (sak 42/16)
- Pilotprosjekt - Utvidet samarbeid om tilsyn og kommunenes egenkontroll (sak 43/16)
- Orientering om barnevernstjenesten for Kristiansandsregionen - Kristiansand kommune (sak 46/16)
- Orientering om økonomisk situasjon pr. 2. tertial 2016 (sak 47/16)
- Orientering - Rådmanns forslag til handlingsprogram for 2017-2020 Kristiansand kommune (sak 48/16)
- Rapport - Undersøkelse av Bjarne Uglands roller i forbindelse med vedtak om utbygging av parkeringsanlegg under Torvet (sak 49/16)
- Prosjektplan - Samhandlingsreformen: Utskriving av pasienter med behov for hjemmesykepleie (sak 50/16)
- Møte- og arbeidsplan for 2017 (sak 53/16)
- Bestilling av neste forvaltningsrevisjonsprosjekt (sak 54/16)
- Bestilling av neste selskapskontroll (sak 55/16)

9. REGNSKAPSREVISJON

Revisjon av årsregnskapet er en helt sentral del av kommunens egenkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir om sin økonomi. Dette er en viktig oppgave. Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Revisor vil i tillegg veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekke feil og misligheter.

Kontrollutvalget skal påse at kommunen blir revidert på en betryggende måte. Utvalget er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkelig rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalget og revisor har en god dialog og god forståelse av sine oppgaver, er viktige forutsetninger for å være trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarlig utført.

Kontrollutvalget registrerer at revisors arbeid med å utføre regnskapsrevisjon de siste årene er blitt mer omfattende, spesielt knyttet til de mange attestasjonsoppgaver (særattestasjoner) som utføres på vegne av staten og andre offentlige organer. I tillegg til avgitte beretninger og uttalelser mottar kontrollutvalget jevnlig i møter informasjon om utført regnskapsrevisjon. Kontrollutvalget har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det gjøres mye godt arbeid innenfor området regnskapsrevisjon og at de er fornøyd med måten revisjonen løser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON OG ANDRE RAPPORTER

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som bystyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig. Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Kontrollutvalget har vært delaktig i valg av tema og utforming av problemstillinger basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, innenfor de rammer som er gitt av bystyret. Kontrollutvalget er delegert myndighet til å bestemme hvordan avsatte ressurser til forvaltningsrevisjon skal benyttes, og revisjonen har gjennomføre forvaltningsrevisjonen i henhold til faglige krav i løpet av valgperioden.

Selv om det er spesifikke krav til gjennomføring av en forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalget involverer seg i valg av problemstillinger, avgrensninger og tilnærming. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalget muligheten til å gå i dybden i ulike saksforhold, innen ethvert virksomhetsområde i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høy nytteverdi, både i utvalgets kontrollvirksomhet, og i kommunens internkontroll og forbedringsarbeid.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at bystyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av bystyret selv, men bystyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden.

Kontrollutvalget behandlet i møte 25.08.16 sak nr. 36/16 overordnet analyse/plan for forvaltningsrevisjon for Kristiansand kommune for perioden 2016-2019 utarbeidet av Agder Kommunerevisjon IKS. Planen er godkjent av bystyret i møte 21.09.16 sak 135/16. Områder som prioriteres i plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019:

Første Tema: Samhandlingsreformen – utskriving av pasienter (vesentlighet H)

Overordnet

- Tema: Inkluderende arbeidsliv – Likestilling, deltidsproblematikk og ansatte over 62 år (ny prioritering foretatt av KU, derfor er vesentlighet ikke vurdert)
- Tema: Sykefravær (vesentlighet M/H)

Økonomisektoren

- Tema: Etterlevelse av lov og forskrift om offentlige anskaffelser (vesentlighet H)

Organisasjonssektoren

- Tema: Organisering av kommunens arkiv (vesentlighet M/H)
- Tema: Drift og vedlikehold av IT-system (vesentlighet M/H)

Helse- og sosialsektoren

- Tema: Bosetting av flyktninger (vesentlighet H)
- Tema: Behandlings- og oppfølgingstilbud til personer/pasienter med psykiske lidelser og/eller rusrelaterte problemer (vesentlighet H)

Oppvekstsektoren

- Tema: Bekjempelse av barnefattigdom (vesentlighet H)
- Tema: Integrering av minoritetsbarn (vesentlighet H)

Teknisk sektor

- Tema: Kommunens tilsyn med byggesaker og ulovlighetsoppfølging (vesentlighet M/H)

Kultursektoren

- Tema: Tildeling av kulturmidler, forvaltning av eiendeler og kunst (vesentlighet M)

Kontrollutvalget har i 2016 ikke behandlet forvaltningsrevisjonsrapporter i henhold til RSK 001 (standard for forvaltningsrevisjon). Men revisjonen har på oppdrag fra kontrollutvalget utarbeidet følgende rapporter:

- Kristiansandsregionen IKT - Revisjonens rapport (bestilt av kontrollutvalget i Songdalen)
- Pilotprosjekt - Utvidet samarbeid om tilsyn og kommunenes egenkontroll (samarbeid med Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder og KS Agder)
- Rapport - Undersøkelse av Bjarne Uglands roller i forbindelse med vedtak om utbygging av parkeringsanlegg under Torvet

Arbeidet med rapporten har vært svært tidkrevende og avsatte ressurser til forvaltningsrevisjon har medgått.

Videre har revisjonen utarbeidet prosjektplan for neste forvaltningsrevisjonsprosjekt: «Samhandlingsreformen: Utskriving av pasienter med behov for hjemmesykepleie».

Kristiansandsregionen IKT - Revisjonens rapport

Kontrollutvalget i Songdalen behandlet i møte 23.10.16 sak 2/16 hvor utvalget diskuterte situasjonen mellom Songdalen kommune og Kristiansandsregionen kommunale IKT-tjeneste. Kontrollutvalget i Songdalen ønsket å følge utviklingen i saken og få forelagt revisjonens rapport når den var klar. Revisjonens rapport ble også lagt frem for kontrollutvalget i Kristiansand som orientering med tanke på at Kristiansand kommune også er deltaker i dette interkommunale samarbeidet.

Revisjonen har i deres undersøkelser sett på følgende forhold:

- Opprinnelige avtaler mellom Kristiansand og Songdalen
- Opprettelse av KR-IKT, økonomiske rammer
- Beslutninger fattet av styret i KR-IKT
- Korrespondanse mellom Kristiansand og Songdalen.

Revisjonen konkluderer i rapporten med at kostnadsøkningen Songdalen kommune fikk høsten 2015 ikke er urimelig sett i relasjon til mottatt tjenester, men at kommunikasjonen og tidspunkt for å varsle endringer i leveransene har vært noe svakt.

Pilotprosjekt - Utvidet samarbeid om tilsyn og kommunenes egenkontroll

Bakgrunn for prosjektet var å undersøke hvordan tilsynsaktivitetene som Fylkesmannen og kommunerevisjonene har ansvaret for, kan innrettes for at læringsutbyttet i kommunene skal bli størst mulig og kontrollvirksomheten blir utført på en mest mulig effektiv måte (utgangspunkt Meld. St. 12 (2011–2012) Stat og kommune – styring og samspel, kapittel 7.5.3)

Prosjektet hadde følgende mål:

- Eksternt mål at tilsyns- og kontrollvirksomheten skulle bidra til økt læring og forbedring av tjenestene som produseres i utdanningssektoren.
- Internt mål å styrke og effektivisere kontrollvirksomheten gjennom økt koordinering og samhandling blant de sentrale aktørene.
- Utarbeide forslag til tiltak for å styrke kommunal egenkontroll som forutsetning for redusert statlig tilsyn.
- Gjennomføre felles tilsyn/egenkontroll og rapportere erfaringer.

Prosjektet konkluderer med:

1. Forholdet kontroll/veiledning: Utnytte muligheter, strategier for pedagogikk og kommunikasjon og «Snu pyramiden»
2. Bedre egenkontroll: Fylkesmannen skal være støttespiller, velfungerende mål- og resultatstyring og tiltak
3. Samhandlingsrutiner: Kvalitetskonferanse, tilsynsforum og –kalender og gjenbruk av data
4. Felles tilsyn: Effektiv datainnsamling, økt læringsgevinst og styrket samarbeid FM/revisjon

Rapport - Undersøkelse av Bjarne Uglands roller i forbindelse med vedtak om utbygging av parkeringsanlegg under Torvet

Bakgrunnen for undersøkelsen var en henvendelse med ønske om å få avklart om Bjarne Uglands roller i saken om utbygging av parkeringshus under Torvet har vært i samsvar med de gjeldende etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune, samt regler om habilitet i forvaltningsloven og aksjeloven.

Oppsummert konkluderer revisjonen med:

Etter revisjonens vurdering har Ugland i sin rolle som folkevalgt handlet i samsvar med habilitetsbestemmelsene i forvaltningsloven og de etiske retningslinjene for ansatte og folkevalgte. I rollen som styreleder og nestleder i styret for KNAS har Ugland forholdt seg til habilitetsbestemmelsene i aksjeloven. Ugland har vært åpen om sine roller som daglig leder og styreleder i Kvadraturen Gårdeierforening AS. Han har fratruddt i behandlingen av saker i bystyret og i styret for KNAS der hans rolle i Kvadraturen Gårdeierforening AS kunne medføre at han kom i en habilitetskonflikt.

Etter revisjonens oppfatning var det en politisk (eier)beslutning i kommunalutvalget 09.09.14 som lå til grunn for at KNAS fra 2014 ikke lenger var aktuell som utbygger av parkeringsanlegget under Torvet. KNAS og Gårdeierforeningen samarbeidet frem til dette om utbygging av parkeringsanlegget gjennom en felles prosjektgruppe som blant annet stod bak brevet, med kostnadsberegninger og forslag til opprettelse av et eget utbyggingsselskap, til kommunen 12.05.14.

Ugland bekrefter at det å sitte både i styret for KNAS og Kvadraturen Gårdeierforening AS har medført at han har kommet i rollekonflikter. Revisjonens vurdering er at Ugland har håndtert disse konfliktene i samsvar med gjeldende habilitetsbestemmelser.

På spørsmål om det er « greit » å ha ulike roller er revisjonens vurdering at det er opp til eier (kommunen) å vurdere i forbindelse med valg av styremedlemmer. Valg av et kompetent og riktig sammensatt styre er kanskje det viktigste virkemidlet kommunen, som eier, har til å sikre en best mulig forvaltning av verdiene i de kommunale selskapene. Eier må da vurdere om aktuelle styremedlemmers eventuelle roller i andre selskaper er forenelig med å kunne bidra til en best mulig forvaltning av den virksomheten de kan velges inn i styret for.

11. SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll.

Plan for selskapskontroll for inneværende valgperiode ble lagt frem for kontrollutvalget i møte 20.06.16 sak nr. 29/16. Planen ble godkjent av bystyret i møte den 21.09.16 sak nr. 134/16. Kontrollutvalget har fullmakt til å prioritere hvilke selskaper som skal kontrolleres. I planen ligger følgende selskaper til prioritering:

- Kristiansand Næringsselskap AS (H)
- Returkraft AS (H)
- Avfall Sør AS m/datterselskap (H)
- Kilden Teater- og konserthus for Sørlandet IKS (M/H)

- Kristiansandsregionens kommunale IKT-tjeneste (M/H)
- Agder Kollektivtrafikk AS (M/H)
- Kanalbyen Utvikling AS (M/H)
- Vest-Agder Museet IKS (M)
- ViaPartner
- Varodd
- Kino Holding

Kontrollutvalget har i 2016 ikke behandlet noen selskapskontroll, men kontrollutvalget har fulgt opp selskapskontroll: «*Selskapskontroll i Nye Kristiansand Bompengeselskap AS*».

Videre har revisjonen har siden 2012 og frem til i dag brukt betydelige ressurser til å følge opp selskapskontrollen i Returkraft AS og har holdt kontrollutvalget løpende orientert i hvert møte. I 2016 har revisjonen blant annet holdt utvalget løpende orientert om selskapets lånesituasjon (kontragaranti), følger av ny avfallsforskrift, selvkostregelverket og underskudd for næringsdelen.

Agder Kommunerevisjon IKS har i 2016 arbeidet mye med saken vedr. tilbakeføring av merverdiavgiftskompensasjon for Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS, både i egenskap av å være revisor for Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS og som revisor for Kristiansand kommune. Saken er nå avsluttet og det opprinnelige kravet er redusert fra 294 mill. til 20,6 mill.

Revisjonen har også arbeidet med en selskapskontroll av Kristiansandsregionen brann og redning IKS gjennom året og rapporten skal behandles i kontrollutvalget februar 2017.

12. KONKLUSJON OG AVSLUTTENDE KOMMENTARER

Kontrollutvalgets årsmelding for 2016 legges med dette frem for bystyret til orientering. Ved å se årsplan og årsmelding for 2016 i sammenheng, kan bystyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

Kristiansand, 09. februar 2016

Makvan Kasheikal
Leder

Alexander Etsy Jensen
Sekretær